

ProuD! Vanuit verschillen leren van en met elkaar binnen & over organisaties heen

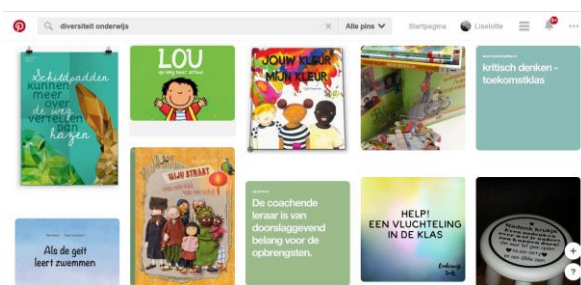
Themadag voor leidinggevend en in het katholiek onderwijs
10 november 2017, Brussel

ProuD!!!

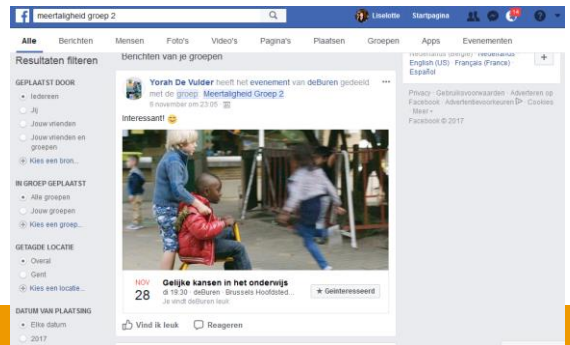
- Leren door confrontatie met de praktijk van de ander, de blik van de ander
- Leren uit verschillen:
  - Met de aanpak van een collega (andere ervaring, leeftijd, groep)
  - Met een andere organisatie (andere cultuur, ander publiek)
  - Met een ander land

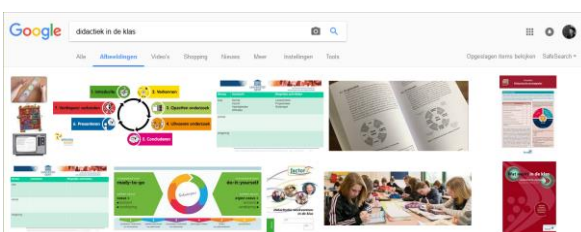
Over het muurtje kijken

Gluren bij de bureu ...

Inspiratie sprokkel en

→ Leerkrachten als directe pedagoog en inspirator laten optreden

ProuD!!!

Pedagogisch reflecterend ontwikkelend en uitnodigend documenteren!
Pedagogical, reflective, orgulous, and useable Documenting!
Pedagogen, reflektiivinen, onnistuva ja uskottava dokumentointi!

Internationaal praktijkgericht
wetenschappelijk onderzoek, 2015-2017

Pedagogisch documenteren?

- **Gestandaardiseerde documentatie**
  - Leerlingvolgsysteem
  - Rapporten
  - ...
- **Procesgerichte documentatie**
  - *Learning stories*
  - Wandpanelen
  - Portfolio's
  - Dagboeken
  - Werk van kinderen
  - ...

Meloni, L., & Zoccarato, B. (2011).
Documentazione con i ragazzi bambini.
Venezia: 2011 - Page 110

Pedagogisch documenteren?

- **Leren, ontwikkelen, groei zichtbaar maken**
- **Holistisch**
- **Focus op sterktes**
- **Participatie van het kind**

Meloni, L., & Zoccarato, B. (2011).
Documentazione con i ragazzi bambini.
Venezia: 2011 - Page 110

Wat staat er vandaag op het menu?

- Input
- Interactie
- Inzichten

Wat staat er vandaag op het menu?

- Input

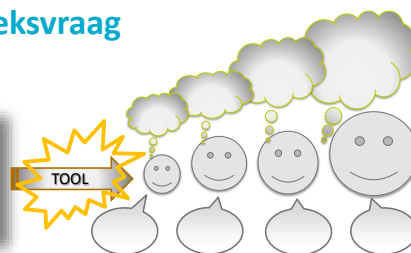

Literatuurstudie

- Voortdurende **professionele ontwikkeling**: cruciaal om competenties van leerkrachten te vergroten
- Professionele ontwikkeling door **individuele reflectie en groepsreflectie**
- **Dagelijks werk met kinderen / leerlingen** als belangrijk startpunt voor die reflectie en groei
- **Pedagogische documentatie** als waardevolle methodiek
- ... **maar hoe?**

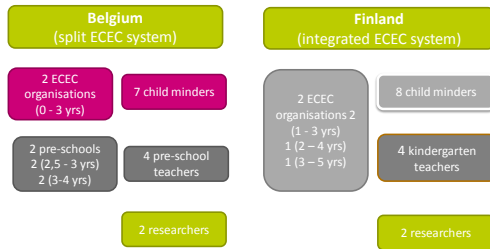
Onderzoeksvraag

Hoe kunnen we het gebruik van **pedagogische documentatie** stimuleren als middel voor **professionele reflectie en groei**?

Deelnemers

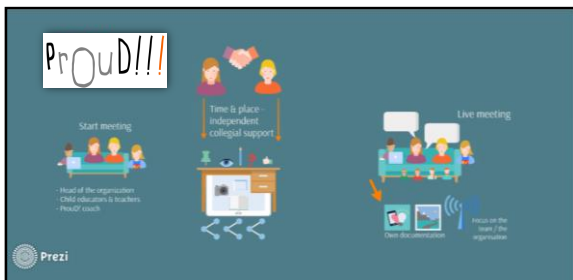

Doelen voor onze tools

- Gebruik van **pedagogische documentatie** ondersteunen
- **Groepsreflectie** ondersteunen, leren van elkaar, leren uit verschillen
- Leerkrachten **sterker** maken
- **Dagelijkse praktijk** verbeteren
- **zonder veel van de schaarse tijd voor overleg te gebruiken ...**

ProuD! tool: startbijeenkomst

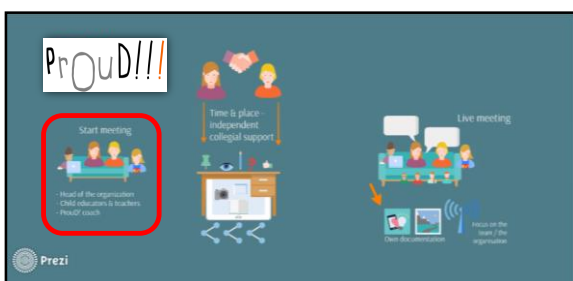

Wat staat er vandaag op het menu?

- Interactie

ProuD! tool: startbijeenkomst

ProuD! tool: startbijeenkomst

- Stel jezelf voor in het ProuD! vriendenboek
  - Korte biografie
  - Professionele dromen
  - Zaken waar je trots op bent, zaken waar je benieuwd naar bent ...

ProuD!!! Mijn vriendenboek profiel

foto

- ik ben:
- ik werk in:
- Mijn opleiding/achtergrond:
- Aantal jaar werkzaam bij kinderen:
- ik werk met deze kinderen:

- Het liefste dat ik in mijn werk doe met de kinderen:

- In mijn werk droom ik er van ooit eens:

- Wat ik in mijn werk het meest belangrijk vind:

- In de ProuD! uitwisseling breng ik deze ervaringen met plezier in (van mezelf):

- In de ProuD! uitwisseling ben ik meest benieuwd naar (bij anderen):

ProuD! tool: startbijeenkomst

- Stel jezelf voor in het ProuD! vriendenboek
  - Korte biografie
  - Professionele dromen
  - Zaken waar je trots op bent, zaken waar je benieuwd naar bent ...
- Kies een buddy en wissel de profielen uit.

ProuD! tool: buddy uitwisseling

START OPRACHT A

- Kies een (pedagogisch) document.
- Kies een focus (Kleur) uit de legende hiernaast.
- Ga naar die kleur op de pagina's hieronder.
- Knip en plak de tekst in een e-mail aan je buddy.
- Geef eventueel wat extra info en laat enkel staan wat je wil weten.
- Voeg je document toe als bijlage.
- Verzendden maar!

Legende 'focus op ...'

1A. GROEN: een kind / groep kinderen; een pedagogisch moment, thema, activiteit, omgeving of methode;
 de sterktes van een kind, of iets wat het pas heeft geleerd.

2A. ROZE: een kind thuis of in familieverband.

3A. BLAUW: jezelf samen met de kinderen.
 ik ben benieuwd naar ... ik heb een vraag over ...

BUDDY OPRACHT B

- Beantwoord de vraag in de e-mail van je collega.
- Voeg nog iets toe: een suggestie, foto, tekening, gedicht of iets helemaal anders.
- Verzendden maar!

SLOT OPRACHT C

- Maak een pedagogisch document met elementen uit dit lijstje:
  - o je oorspronkelijke foto
  - o een nieuwe foto of tekening
  - o kernwoorden
  - o een stukje tekst
  - o wat je bijgeleerd hebt
  - o een actie voor jezelf (nieuw, versterkt of verbeterd)
- Verzendden maar! Of meebrengen naar de volgende 'live' bijeenkomst.

ProuD!!!

ProuD!!! 1A

Beste ProuD!-buddy

In de bijlage vind je een document over

- o een kind / een groepje kinderen;
- o een pedagogisch moment of thema, een pedagogische methode, activiteit of omgeving;
- o de sterktes van een kind, of iets wat het pas heeft geleerd.

Ik wil van jou graag het volgende weten:

- o Hoe kan ik inspielen op dit kind of groepje kinderen?
- o Wat is de pedagogische sterkte van deze pedagogisch(e) methode, activiteit, de omgeving, moment of thema?
- o Hoe kan ik dat kind waarderen? Hoe kan ik die sterkte tonen aan de groep?
- o Hoe kan ik hierop verder bouwen?
  - o In dezelfde situatie?
  - o In een andere situatie?
- o Op welke manier kan ik dit anders aanpakken?

ProuD!!! 2A

Beste ProuD!-buddy

In de bijlage vind je een document waarin je iets ziet over een kind thuis of in familieverband.

Ik wil van jou graag het volgende weten:

- o Wat is de sterkte van dit kind en hoe kan ik die sterkte waarderen?
- o Wat valt er je op?
- o Wat kan ik gebruiken uit de omgeving van het kind?
  - o voor de groep?
  - o voor de activiteitenplanning?

Bedankt!

ProuD!!! 3A

Beste ProuD!-buddy

In de bijlage vind je een document waarin je me bezig ziet met de kinderen.

Ik wil van jou graag het volgende weten:

- o Hoe typeert dit document mij? Doe ik dit anders dan andere collega's?
- o Welke sterkte zie je hier? Hoe zou ik die vaker kunnen inzetten?
- o Doe jij dit anders dan ik? Kan ik iets van je leren?
- o Hoe stimuleert deze eigenschap het welbevinden van kinderen of ouders?

Bedankt!

ProuD!!! ?A?

Beste ProuD!-buddy

In de bijlage vind je geen document, want ik ben benieuwd naar hoe jij ...

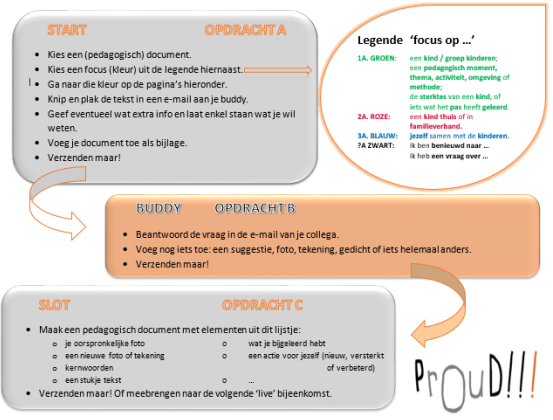
Mijn vraag hierbij is ...

Ik beloof alvast je suggestie uit te proberen en zal er een pedagogisch document van maken dat dit illustreert!

Bedankt!

ProuD! Tool: buddy uitwisseling (A)

- Jij bent 'topic starter'
- Je kiest de zwarte categorie
  - Ik ben benieuwd naar ...
... *wat jou het meest is bijgebleven uit de voorgaande sessie.*
  - Ik wil weten hoe jij ...
... *het volgende aanpakt in je werk: ...*
- Voorbeeld ProuD!:
  - Ik ben benieuwd naar ... *hoe jij een kleuter integreert die enkele maanden afwezig is geweest.*

ProuD! Tool: buddy uitwisseling (B)

- Wissel je vraag uit met je buddy.
- Beantwoord de vraag.

ProuD! Tool: buddy uitwisseling (C)

- Lees het antwoord van je buddy.
- Denk na over het antwoord:
  - Wat intrigeert jou?
  - Wat zou je willen uitproberen?
    - iets verderzetten met een nieuwe intensiteit?
    - nadenken over iets wat je al deed?
    - iets totaal nieuws uitproberen

ProuD!!! Ik daag mezelf uit ...

Uitkomst en resultaat van dit event, woord & beeld

10 minuten: denktijd Uitkomst (proUd)

Wat blijft je nu bij na deze sessie? Waar zou jij iets mee willen/kunnen doen in je dagelijkse praktijk? Noteer dit hieronder kort in kernwoorden:

Hier invullen

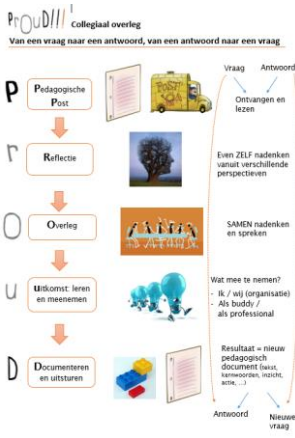

10 minuten: documentatietijd (prouD)

Neem een foto, schrijf een kort tekstje, of documenteer op een andere manier wat je hebt gedaan. Toon je uitdaging in woorden of beelden aan:

Hier tonen

ProuD! tool: live bijeenkomst

Uitwisseling binnen organisaties in Vlaanderen

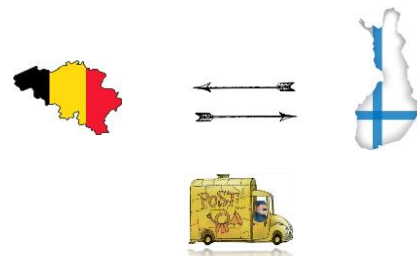
©Layla Aerts

Uitwisseling tussen organisaties in Vlaanderen

Uitwisseling tussen organisaties in België en Finland

Wat staat er vandaag op het menu?

- Inzichten

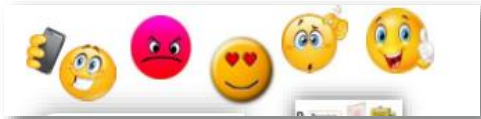

Onze ProuD! inzichten

- Hou het eenvoudig.
- Stimuleer concrete actie & output.
- Nieuwsgierigheid troef!
- Uitwisselen met een verre partner geeft goesting.

maar ...

uitwisselen met collega's en/of lokale partners is ook boeiend!

3 STAPPEN	DOELSTELLING
STAP 1 Gedeelde start	 <ul style="list-style-type: none"> • Elkaar leren kennen (individu & organisatie) • Gedeelde afspraken voor het proces
STAP 2 1-1 uitwisseling	 <ul style="list-style-type: none"> • Uitwisseling tussen collega's of tussen organisaties • Tijds- en plaatsafhankelijk: via e-mail of via ProuD! kaartjes • Proces in 3 stappen (A-B-C) ondersteund door ProuD! focuskaarten
STAP 3 Collegiaal overleg	 <ul style="list-style-type: none"> • Discussie over pedagogische praxis • Acties en inzichten delen (en die ook documenteren) • Toekomstplannen maken

Onze ProuD! inzichten

- Vreemdgaan, ja!
Nieuwsgierigheid aanwakkeren, ja!
- Maar ... goed ondersteund door eenvoudige en doeltreffende instructies.
- En ... daarna terug in verbinding met eigen collega's.

Onze ProuD! inzichten

- De confrontatie met de ander bevordert de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit

Alle materialen ter uwer beschikking!

Nederlands

<http://www.arteveldehogeschool.be/proud>

Engels

<https://proud-research.weebly.com>

Reflectief collegiaal leren ondersteunen
gebaseerd op pedagogische documentatie
en met oog op professionele groei

Bedankt!

▪ Ine Hostyn

ine.hostyn@arteveldes.be

▪ Liselotte Vandenbussche

liselotte.vandenbussche@arteveldes.be

&

▪ Sylvia Tast

Sylvia.Tast@metropolia.fi

▪ Anna-Riitta Mäkitalo

Anna-Riitta.Makitalo@metropolia.fi

